

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

412. Ex quibus causis resignationes beneficiorum fieri possint extra Curiam Romanam coram Ordinariis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

hoc suum votum Papæ, petendamque ab eo licentiam, quæ denegatâ demum evadat liber à voto, tradunt iidem Pirrh. & Laym. *ll. cit.* ed quod talis Episcopus frustra peteret talem licentiam cedendi Episcopatu, ut ingredi posset religionem, utpote quam Papa non concederet, neque secundum Canones concedere posset, nisi alia legitima causa adsit, ob quam consultum, ut Episcopatum deserat, contra Suar. *no. 1. de relig. l. 3. de voto. q. 1.* Azor. *p. 1. l. II. c. 16. q. 2.* Sanch. *to. 1. de relig. l. 4. c. 25. n. 26.* & alios apud Laym. ad quos accedit Lessi, de just. *l. 2. c. 41. n. 25.* ubi: si Episcopus voveret religionem, votum non foret invalidum, quia fieri potest, ut id ipsi & Ecclesiæ sit melius; ergo tenetur Papæ aperire suum votum, & copiam id exequendi petere; nam sub conditione, si Papa consenserit, censetur factum; unde etiam implicite vovit eidem proponere, alioqui non serium, sed illusorium esset votum, &c. Idque videtur valde probabile, quod nimirum tenetur suum votum exponere Papæ, non quidem ad petendam licentiam, dum is iudicat eum adhuc utilem Ecclesiæ, sed ad hoc, ut is hoc ipsum disjudicet, expensis omnibus, num sit adhuc utilis nunc. Pro distinctione tamen serviet, quod tradit Hurtad. *de resident. l. 2. resolut. 13. à n. 21.* ubi: qui votum fecit religionis, exprimens conditionem, si Papa dispensaverit, prudenter & timorata iudicat, causas, quas habet, ad ingrediendum religionem, non esse sufficientes, ut Papa dispenseret, & licentiam concedat; atque idem iudicent viri timorata conscientia, non tenetur petere licentiam à Papa, sed semper manet votum conditionatum, quousque superveniat causa, quæ prudenter iudicetur sufficiens ad dispensandum. De cetero aliud est cum eo, qui ante susceptum Episcopatum voverat ingredi religionem, & postea, non impleto hoc voto, factus est Episcopus; tenetur enim is resignare Episcopatum, & votum implere, juxta *c. per tuas, de voto.* non exinde, quod status religionis perfectior sit Episcopali, sed quia votum prius Deo factum; cum posset, & ei, qui illud ediderat, expediret, implendum, & hoc ipsum Deo gratius; etsi enim status Episcopalis perfectior religioso, id tamen ex eo est, quod supponat & requirat in eo perfectionem, qui illum suscipit; non autem, quod ad perfectionis consecutionem multum conferat sicut status religiosus, ut D. Tho. *2. 2. q. 186. a. 1. ad 3. & a. 2. ad 1.* adeoque melius est, Deoque gratius, ut quis ante susceptionem Episcopatus ingrediatur religionem, in qua proficere potest, quam ut Episcopatum suscipiat, seclusâ necessitate Ecclesiæ; & per consequens votum valet, nec commutari potest in susceptionem Episcopatus: uti contra editum post susceptionem Episcopatus non valet votum tale, quia vovens ob impedimentum satisfaciendi officio Episcopali inhabilis factus ad ingrediendam religionem, nisi prius à Papa absolvatur à vinculo, quo obstrictus Ecclesiæ. Ità ferè Pirrh. *cit. n. 53.* & Laym. *n. 4.* remittens ad Suar. *to. 3. de relig. l. 1. c. 19. & 20.*

Item de elect. Pralat.

q. 173.

*****
* * *

Questio 411. Ex quibus causis Pralati alii- que constituti in dignitatibus Episcopali inferioribus, & curati, vel etiam habentes beneficia merè simplicia admitti possint & soleant in Curia ad resignandum sua beneficia?

Respondeo primò, ob easdem causas, ob quas conceditur resignatio Episcopatum, resignari potest qualibet dignitas Ecclesiastica & quodlibet beneficium curatum. Paris. *l. 5. q. 4. n. 1.* citans Redoan. *tr. de simon. p. 2. c. 13. n. 11.* Rebuff. *in pr. tit. de resign. express.* Pirrh. *ad tit. de renunc. n. 54.* Tamb. *de jure Abb. to. 1. d. 13. q. 1. à n. 10.* loquens in specie de Abbatibus, similibusque Pralaturis regularibus, & ordine singularis prædictas causas illi applicans. Laym. *ad cit. c. nisi cum pridem. de renunc. n. 6.* causam senii & infirmitatis applicans alius Pralatis Ecclesiarum & Parochis, & n. 3. causam illam malitiæ plebis parochi. Et ratio est, quod, cum difficilius concedatur resignatio seu cessio Episcopis, utpote arctiori vinculo alligatis Ecclesiæ, quam alius Pralatis aut animarum curatoribus, necessariò sequitur, facilius eam ob easdem causas concedi istis inferioribus. Unde etiam si ex causâ renunciandi quoad inferiores Pralatos & animarum curatores non fiat in jure expressè, sicut quoad Episcopos, quia tamen militat eadem ratio in his quoque, eadem quoque causæ in iis locum habent. Paris. *loc. cit. à n. 20.* Pirrh. *loc. cit.*

2. Respondeo secundò, quin & hodie in Curia Romana reuanciaciones harum inferiorum dignitatum & beneficiorum curatorum passim admitti ex longè levioribus causis, tradunt Paris. *loc. cit. n. 15.* Pirrh. *n. 54.* Azor. *p. 2. l. 7. c. 19. q. 4. in fine.* Et in specie curatorum resignaciones admitti etiam in favorem cum reservatione pensionis, vel absque ea, si curatus servierit Ecclesiæ per annos aliquot, nec aliam solere requiri causam, etsi, si alia quoque causa adsit & exprimat, admittantur facilius, ait Paris. *cit. n. 15.* quin & sufficere ferè causam, ut beneficium dimissum alteri, in cuius favorem dimittitur, conferatur, ex Azor. *loc. cit.* tradit Pirrh. *loc. cit.* Dum autem resignantur simpliciter in Curia, vix singularem causam requiri, satis indicat Paris. *loc. cit.*

Respondeo tertio: Quidquid de jure dici possit, de stylo & consuetudine recepta resignatio beneficiorum simplicium, residentiam non requirunt facta in Curia seu coram Papa specialem causam non requirit, sed simpliciter ea recipitur, uti & resignatio eorum in favorem alicujus, & sic ad vota resignantium admittitur, etsi in supplicatione dicatur: *ex causis certis animum suum moventibus: resignare intendat.* Paris. *l. 5. q. 5. à n. 30.* & ex parte resignantis in favorem sufficit, & esse solet causa affectio, quæ quis consanguineo vel amico suo, aut alteri bene vult. Paris. *ibid. n. 6.* citans Rebuff. *in pr. tit. de resign. express.* Pirrh. & Azor. *ll. cit.*

Questio 412. Ex quibus causis resignaciones beneficiorum fieri possint extra Curiam Romanam coram Ordinariis?

Respondeo primò: Renunciatio simplex (quæ sola, ut dictum de jure communi coram Ordinariis

dinarius fieri potest) facta coram iisdem requirit causam. Paris. l. 5. q. 6. n. 1.

2. Respondeo secundò: expressa in *cit. c. nisi*, quòd resignationes Episcoporum valent, & locum quoque habent in resignationibus factis coram Ordinariis. Sic enim expressè Pius V. in constit. sua: *quanta Ecclesia, de dato Anno 1568. 1. April.* ubi, postquam plures retulisset causas, ob quas Ordinarii recipere possunt resignationes, inquit: *denique in causis positis in Constitut. Innoc. III. nempe in cit. c. nisi cum pridem.* Paris. l. 5. q. 3. n. 1. in fine, præter quas causas aliquor alias ibidem exprimit.

3. Respondeo tertio in specie, causas in dicta Constitut. Pii V. expressas esse sequentes: Prima, si beneficiatus est senio confectus: quinam autem senio confecti censendi sint, in ordine ad hunc effectum, remittendum iudicis arbitrio, spectatà personarum qualitate & complexione. Paris. *cit. q. 6. n. 7.* Castrop. *de benef. d. 6. p. 2. §. 1. n. 6.* Azor *p. 2. l. 7. c. 19. q. 5.* Pirrh. *loc. cit. n. 55.* Barbof. *juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 100.* Secunda, si utatur quis incommodà valetudine, seu sit valetudinarius, quod item relinquendum iudicis seu Ordinarii arbitrio. Barbof. *loc. cit. n. 101.* Castrop. Azor. *ll. cit.* Paris. *loc. cit. n. 12.* citans Menoch. *de arbit. casu 60. n. 5.* & alios plures, ac dicens: prudentem igitur Ordinarium sumpturam conjecturam, quòd beneficiatus aliquo modo corporis habitu & affectu malè valeat, & sapius aut semper ægrotet, ut non possit muneri sibi injuncto satisfacere. Tertia, si corpore impeditus, ità ut non possit commodè præstare id, ad quod ratione beneficii tenetur, ut si leprà, paralyfi, morbo gallico, vel comitiali, aliòve contagioso vel periculoso laboret. Paris. *an. 14.* Azor, Pirrh. Castrop. *ll. cit.* Barbof. *n. 102.* idem ex Parisio dicens de lunatico, apoplectico, producente ulcera per corpus, habente tremulas manus, vel chiramam continuam. Quarta, si sit corpore vitiatus, v. g. cæcus, claudus, mutus, surdus, aliòve habens corporis membrum abscessum, contractum, deformatum. Unde, ut Castrop. promoveri non potest ad ordines. Lege enim divinà, nimirum *Levit. 21.* (qui etiam locus insertus est *c. hinc etiam. d. 49.*) cautum est, ne Ecclesiis servant corpore vitiati, quales sunt isti. Paris. *n. 33.* tales enim (inter quos & deformiter gibbosos numerat, Paris. *n. 52.* & ex eo Barbof. *n. 103.* idem dicens de habente manum mutilam, vel manus ad utendum inefficaces) cum non possint promoveri, & promoti non possint ministrare, ut habetur *in tit. de corpore vitiato*, per consequens habere nequeunt beneficium; & sic superveniente tali vitio corporis meritò ad resignandum, quæ habent beneficia, admitti possunt. Paris. *n. 54.* Quinta, si sit obnoxius crimini, ob quod privari possit beneficium. Paris. *n. 57.* eundo per istiusmodi crimina, de quibus Barbof. ait *n. 104.* quòd inquisitione pendente, etiam post receptas probationes, & conclusum in causa, imò & pendente appellatione à sententia privationis, possint resignari coram Ordinario, juxta dicta à nobis suprà. Sexta, si censuris Ecclesiasticis irretitus, quibus non ità facilè possit absolvi. Castrop. *loc. cit.* Paris. *an. 67.* eundo pariter per singulas censurarum species. Septima, si nequeat, aut non debeat Ecclesiæ aut beneficio deservire, puta quia dæmoniacus (utpote qui perpetuò ab ordinum susceptione excluditur, *c. communiter,*

d. 33. Paris. n. 94.) bannitus seu regulatus, illiteratus, aut aliter irregularis. Paris. *n. 98.* vel si turpiter cum scandalo seu offensione aliorum vivat; etsi enim talis possit, non tamen debet servire in Ecclesiâ ob scandalosam vitam. Paris. *n. 101.* quòd spectant, qui, etsi non vivant scandalosè, in ipso tamen servitio Ecclesiæ, ad quod obligati sunt, dant scandalum, puta quia lunatici, vel quia ob languorem stomachi patiuntur identidem vomitum. Paris. *n. 103.* citans D. Tho. *3. p. q. 82. a. ult. ad 3.* Majol. *de irregul. l. 2. c. 26.* Octava, si quis duo vel plura beneficia, etiam simplicia, quorum unum sufficit ad sustentationem, obtinet, cum tunc uno eorum regulariter debeat esse contentus. Azor, Pirrh. Castrop. *ll. cit.* Nona, si beneficiatus ad aliud beneficium sufficiens ad sui sustentationem promoveatur, maxime si id cum præhabito est incomparabile; cum tunc ex necessitate debeat prius dimittere. AA. *iidem.* Decima, si religionem ingressus est, aut matrimonium contracturus, resignationem illius ex hac causâ recipere potest Ordinarius, modò resignans id statim exequatur. AA. *iidem Paris. an. 167.* in quo casu statim à contracto matrimonio conferri poterit beneficium; in ingrediente verò religionem expectandum usque dum professio emissâ. Castrop. *loc. cit.* Undecima, si quis ob capitales inimicitias nequit, aut non audeat residere in loco beneficii, puta exigentis residentiam. AA. *idem. ll. cit.*

Questio 413. An, & quid præter has causas, ex quibus Ordinarii recipere possunt renunciationes, eisdem observandum vi dictæ Constitut. Pij V.

1. Respondeo: Debere illos observare binas sequentes condiciones. Primò, ut dispiciant, num resignaturus in sacris constitutus habeat aliunde, unde commodè vivat; quia in casu, ubi non habet resignaturus aliunde, unde vivat, non possunt recipere illius resignationem. Paris. *an. 173.* Pirrh. *n. 56.* Castrop. *loc. cit. n. 7.* C. de Luc. *de benef. d. 37. n. 14.* Secus est, dum resignaturus est in minoribus tantum Ordinibus, Paris. *n. 178.* Limitanda insuper responsio, ut opus non sit in receptione resignationis in hoc inquirere, dum resignatio sit causâ ingrediendi religionem; ingressurus enim religionem resignare potest, etsi non habeat aliunde, unde vivat. Paris. *cit. q. 6. n. 182.* Et hæc exceptio, quâ in dicta Constitut. Pij V. excipitur casus ingressuri religionem, nempe ut in eo casu opus non sit recepto resignationem illius inquirere in competentiam aliunde vivendi, non extenditur ad casum contracturi matrimonium; cum constitutus in sacris nequeat contrahere matrimonium, constitutus verò in minoribus resignare possit, etsi non habeat aliàs unde vivat. Paris. *n. 184.* contra Fusc. *de visitat. l. 2. c. 28. n. 19.* Atque ità hæc unica exceptio à dicto onere inquirendi posita in Constitut. Pij V. firmat regulam in ceteris casibus non exceptuatis, sive quòd, dum ex aliis causis recipitur resignatio, inquirere prius necesse sit in dictam competentiam vivendi. Paris. *n. 186.*

2. Alterum observandum recipientibus resignationem est, ut resignata coram se beneficia non conferant suis aut resignantium consanguineis, affinis, familiaribus, &c. de quo suprà.